

Balázs Tibor

Napirend előtti felszólalás

Tisztelt Európai Parlament!

Szót kérek, napirend előttit,
kis népek kiveszőfélben, kihalóban lévő
nyelveiről szeretnék beszélni
Önöknek, magyarul,
de ha úgy tetszik, avagy a könnyebb
érthetőség kedvéért: bozgorul,
még ma, a herderi és a posztherderi jósdák
privatizációja előtt,
még ma szeretnék szólani Önökhöz a
kis népek nyelveiről...
A baszk, a katalán, a csángó
legyen az Európai Örökség része
egy ma, 2013. június 4-én meghozandó
határozat szellemében.

De ez még önmagában nagyon kevés lenne,
hisz van még egy nyelv
ante mortem állapotban,
és erről még sohasem esett szó itt.
Tisztelt Ház! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Ez a költészet nyelve.
A nyelv, amelyen pásztorlányok csivitelnek
a szőlőben a királlyal,
és ez léssen az Énekek éneke,
a nyelv, amelyen szingli, trendi, parázna angyalok
incselkednek a puritanizmus bölcselőivel,
hogy megnyíljanak a türelmetlenül káromkodó
látogatók előtt az összes poétikai zárdák,

BALÁZS TIBOR (1958) költő, műfordító, irodalomtörténész, az Accordia és a Littera Nova Kiadó vezetője.

a nyelv, amelybe az írástudók menekülnek
két árulás közötti kávészünetben
a máglyák előtt,
a nyelv, amelyen istenek smseznek egymással,
arról, hogy miként szorítsanak néha helyet maguk
mellett a kis népek költőinek is az Olümposzon,

mert ezt a nyelvet úgynevezett költők teremtik,
ők teremtik meg sárból és lélekből,
napfelkeltéből és napszentületből,
atomhulladékokból és teknőben dagasztott kenyerekből,
vizeknek zúgásából és fölperzselt tisztások csendjéből,
az őskáoszból és a magvető mozdulatainak rendjéből,
ők teremtik e nyelvet vizuális egek szennyéből,
poliszok kukás mocskából, déli harangkongásból és
csecsemők mosolygós reggeleiből,
ők, a költők.

A költőket nyilvánítsák védett lényekké,
semmilyen hatalom ne érinthesse őket, még
köntösüket sem, és hadd kóboroljanak
továbbra is kényük-kedvük szerint
a poros falusi kaptatókon, csendes almáskertekben,
metropoliszok fényűző sugárútjain, és a pokolba
vezető kikövezett utakon.

Ne zárják a költőket civilizációkba,
és ne nyissák meg előttük a rezervátumok kapuit,
ne dugdossanak cukorkát a szájukba,
a turisták se tömjék őket banánnal,
s ha perlekednek, ne lőjék le őket, mint a kutyát,
mint a Lorcát, ne sorozzák be erőltetett
menetekbe, és ne expediálják tomisokba,
auschwitzokba, gulágokba!

Csak gyerekek és szépasszonyok simogathassák
a kis védett nyelvek védett költőit, és magához
ne kérethesse senki más őket,
csak az Űristen.

Mert egyedül őhózzá nem kell a költőknek
szinkrontolmács, őhózzá,
az egekben lakozó Atyaűristenhez!